Przedmiotowy system oceniania z religii dla klasy trzeciej szkoły podstawowej

Przedmiotowy System Oceniania z religii został opracowany na podstawie *Programu Nauczania Religii Rzymskokatolickiej w Przedszkolach i Szkołach* zatwierdzonego przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski w Białymstoku 9 czerwca 2010 r.

Przedmiotowy System Oceniania z religii jest zgodny z Rozporządzeniem MEN z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych oraz ze zmianami dokonanymi w tym rozporządzeniu z dnia 13 lipca 2007 r.

Na przedmiotowy systemu oceniania z religii składają się:

1. Cele oceniania.
2. Zasady oceniania.
3. Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie.
4. Wymagania programowe i kryteria oceniania osiągnięć uczniów.
5. Przewidywane osiągnięcia uczniów.

Ad. 1. Cele oceniania

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Wspieranie rozwoju ucznia przez diagnozowanie jego osiągnięć w odniesieniu do wymagań edukacyjnych przewidzianych w programie nauczania.
3. Dostarczenie uczniom, rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, osiągnięciach oraz trudnościach ucznia.
4. Motywowanie uczniów do samodzielnego uczenia się.
5. Zainteresowanie uczniów przesłaniem Bożym i otwarciem na Boga.

Ad. 2. Zasady oceniania

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych z religii i wynikających z realizowanego programu nauczania oraz sposobach sprawdzania osiągnięć uczniów.
2. Oceny bieżące wyrażone są w stopniach w skali 1–6.
3. Uczeń jest zobowiązany do noszenia ćwiczeń (zeszytu) i podręcznika. Prowadzenie ćwiczeń (zeszytu) podlega ocenie.
4. Ocenie podlegają zadania domowe.
5. Uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru minimum cztery oceny bieżące. Każda ocena jest jawna i wystawiona według ustalonych kryteriów.
6. W przypadku nieobecności z przyczyn losowych, uczeń ma obowiązek uzupełnić braki w ciągu 2 tygodni od powrotu do szkoły.
7. W przypadku trudności w opanowaniu materiału uczeń ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela.
8. Uczeń ma prawo do dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe.
9. Jeżeli uczeń opuścił 50% jednostek lekcyjnych jako nieusprawiedliwionych i brak jest podstaw do wystawienia oceny – uczeń nie jest klasyfikowany. Procedurę dopuszczenia do egzaminu kwalifikacyjnego i jego przeprowadzenie regulują przepisy zawarte w *Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania*.
10. Na cztery tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego ocenie – szczególnie o ocenie niedostatecznej. Za pisemne poinformowanie odpowiada wychowawca.
11. Kryteria odpowiadające śródrocznym i rocznym stopniom szkolnym zgodne są z *Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania*.

Ad. 3. Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie

1. Formy ustne:
   - Odpowiedzi ustne.
   - Opowiadania odtwórcze i twórcze.

- Dialog.

2. Formy pisemne:
   - Zadania domowe.
   - Ćwiczenia wykonane na lekcji.
3. Formy praktyczne
   - Działania wynikające z celów lekcji.
   - Aktywność ucznia na lekcji.

Uczeń ma obowiązek:
- Prowadzić ćwiczenia (zeszyt).
- Poprawić ocenę niedostateczną.

Dodatkowo uczeń może:
- Za udział w konkursach religijnych organizowanych na terenie szkoły, parafii, przejście do wyższych etapów konkursów diecezjalnych czy ogólnopolskich oraz za otrzymanie wyróżnień lub zajęcie miejsc otrzymać ocenę celującą bieżącą, śródroczną lub roczną.

Ad. 4. Wymagania programowe i kryteria oceniania osiągnięć uczniów

I. PODSTAWOWE:

Na ocenę celującą uczeń:
- Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą.
- Posiada wiedzę i umiejętności, które są efektem samodzielnej pracy, wynikają z indywidualnych zainteresowań, potrafi je zaprezentować.
- Jest bardzo aktywny na lekcji.
- Wykonuje zadane prace i ćwiczenia, przynosi niezbędne pomoce.
- Prowadzi na bieżąco ćwiczenia (zeszyt).
- Osiąga sukcesy w konkursach religijnych szkolnych i pozaszkolnych.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:
- Posiada pełny zakres wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania.
- Sprawnie posługuje się nabytymi umiejętnościami, jest zawsze przygotowany i bardzo aktywny na lekcji.
- Posiada i starannie prowadzi ćwiczenia (zeszyt).
- Przynosi niezbędne pomoce.
- Bierze aktywny udział w organizowanych konkursach religijnych na terenie szkoły i parafii.

Na ocenę dobrą uczeń:
- Opanował większość wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania i potrafi je poprawnie zaprezentować.
- Prowadzi na bieżąco ćwiczenia (zeszyt), jest zawsze przygotowany do katechezy.
- Wykonuje systematycznie zadane prace i ćwiczenia.
- Uczeń posiada wiedzę i umiejętności pozwalające na samodzielne wykorzystanie, jest aktywny na lekcji.

Na ocenę dostateczną uczeń:
- Posiada wiedzę i umiejętności niezbędne na danym etapie nauki, pozwalające na rozumienie podstawowych zagadnień.
- Potrafi wyrywkowo stosować wiedzę, proste zagadnienia przedstawia przy pomocy nauczyciela, ale ma braki w wiadomościach.
- Uzupełnia na bieżąco ćwiczenia (zeszyt).
- Wykonuje zadane prace i przynosi niezbędne pomoce np. podręcznik.
- Nie wykazuje większego zainteresowania przedmiotem.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
- Posiada minimalną wiedzę i umiejętności przewidziane w programie nauczania.
- Posiada braki w wiedzy i umiejętnościach religijnych, które nie uniemożliwiają mu czynienia postępów w ciągu dalszej nauki.
- Ma ćwiczenia (zeszyt), które rzadko są uzupełniane.
- Sporadycznie włącza się w pracę grupy, proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności wykonuje przy pomocy nauczyciela.

Na ocenę niedostateczną uczeń:
- Nie zostały spełnione kryteria wymagań na ocenę dopuszczającą, niezbędne do opanowania podstawowych umiejętności.
- Nie prowadzi zeszytu, ćwiczeń, nie wykonuje zadawanych prac.
- Odmawia wszelkiej współpracy.

II. SZCZEGÓŁOWE:

Na ocenę celującą uczeń:
- Opanował materiał przewidziany programem w stopniu bardzo dobrym.
- Samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania przedmiotem.
- Bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach religijnych.
- Biegle posługuje się zdobytą wiedzą, posiada wiedzę wykraczającą poza program nauczania klasy pierwszej.
- Jest wzorem i przykładem dla innych uczniów.
- Posiada uzupełnione ćwiczenia (zeszyt).

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:
- Zna modlitwy: *Ojcze nasz, Zdrowaś Maryjo, Aniele Boży, Wieczny odpoczynek, Akt nadziei, Akt żalu, Akt wiary, Akt miłości, Dziesięć Przykazań, Przykazanie miłości, Warunki dobrej spowiedzi, Przykazania kościelne*.
- Wie, że patronem klasy trzeciej jest św. Brat Albert i wie, jak naśladować jego miłość do Jesusa i bliźnich.
- Wymienia i wyjaśnia przykazania Dekalogu i wie, że są one życiowymi drogowskazami.
- Zna i wyjaśnia przykazania kościelne.
- Wie, jak właściwie zachować się na Mszy Świętej.
- Wymienia elementy obrzędów wstępnych Mszy Świętej
- Zna i rozumie znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań, modlitw występujących w czasie Mszy Świętej.
- Wymienia i wyjaśnia warunki przystępowania do sakramentu pokuty i pojednania.
- Wie, czym jest grzech człowiek i łaska uświęcająca.
- Zna strukturę liturgii słowa i wie, jak należy owocnie słuchać słowa Bożego.
- Wymienia podstawowe dary przynoszone do ołtarza i wie o potrzebie ofiarowania siebie samego Bogu podczas procesji z darami
- Opowiada o wydarzeniach Ostatniej Wieczerzy i wyjaśnia słowo „przeistoczenie".
- Wie, że Pan Jezus przemienia chleb w swoje Ciało, a wino w swoją Krew, jest obecny pod postacią Chleba i Wina.
- Wie, że pełne uczestnictwo w Eucharystii łączy się z przystąpieniem do Komunii Świętej
- Wyjaśnia, co to znaczy, że Jezus karmi nas swoim Ciałem
- Wie, jak modlić się przed przyjęciem Komunii Świętej, dziękować i uwielbiać Jezusa Eucharystycznego.
- Wyjaśnia, czym jest błogosławieństwo.
- Wie, jak realizować posłanie Jezusa, dzielić się wiarą i dawać o Nim świadectwo.
- Zna i wymienia tajemnice różańca świętego.
- Wymienia nabożeństwa w roku liturgicznym: różańcowe, majowe, czerwcowe, droga krzyżowa, gorzkie żale.
- Wymienia najważniejsze święta w roku liturgicznym.
- Zna i stosuje pozdrowienia chrześcijańskie.
- Poprawnie zachowuje się w kościele i w miejscach kultu.
- Z szacunkiem odnosi się do kapłanów, rodziców, nauczycieli, wychowawców.
- Posiada uzupełnione ćwiczenia (zeszyt).

Na ocenę dobrą uczeń:
- Zna większość modlitw przewidzianych w programie nauczania.
- Rozumie religijne znaczenie znaku krzyża i poprawnie czyni znak krzyża.
- Wie, kim był i dlaczego warto naśladować Świętego Brata Alberta – patrona roku.
- Wymienia i wyjaśnia przykazania Dekalogu.
- Zna i wyjaśnia przykazania kościelne.

- Wymienia niektóre elementy obrzędów wstępnych Mszy Świętej.
- Zna i rozumie większość gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań, modlitw występujących w czasie Mszy Świętej.
- Wymienia warunki przystępowania do sakramentu pokuty i pojednania.
- Wie, czym jest grzech człowieka i łaska uświęcająca.
- Zna strukturę liturgii słowa i wie, jak należy owocnie słuchać słowa Bożego.
- Wymienia podstawowe dary przynoszone do ołtarza.
- Opowiada o wydarzeniach Ostatniej Wieczerzy.
- Wie, że Pan Jezus przemienia chleb w swoje Ciało, a wino w swoją Krew, jest obecny pod postacią Chleba i Wina.
- Wie, że pełne uczestnictwo w Eucharystii łączy się z przystąpieniem do Komunii Świętej.
- Wie, jak modlić się przed przyjęciem Komunii.
- Wie, czym jest błogosławieństwo.
- Zna tajemnice różańca świętego.
- Wymienia niektóre nabożeństwa i najważniejsze święta w roku liturgicznym.
- Zna i stosuje pozdrowienia chrześcijańskie.
- Poprawnie zachowuje się w kościele i w miejscach kultu.
- Z szacunkiem odnosi się do kapłanów, rodziców, nauczycieli, wychowawców.
- Posiada uzupełnione ćwiczenia (zeszyt).

Na ocenę dostateczną uczeń:

- Zna wybrane modlitwy przewidziane w programie nauczania, powie je z pomocą nauczyciela.
- Poprawnie czyni znak krzyża.
- Wie, że Święty Brat Albert jest patronem roku.
- Wymienia przykazania Dekalogu.
- Zna przykazania kościelne.
- Wymienia niektóre elementy obrzędów wstępnych Mszy Świętej.
- Zna i rozumie większość gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań, modlitw występujących w czasie Mszy Świętej.
- Wymienia warunki przystępowania do sakramentu pokuty i pojednania.
- Wie, czym jest grzech człowieka i łaska uświęcająca.
- Opowiada o wydarzeniach Ostatniej Wieczerzy.
- Wie, że pełne uczestnictwo w Eucharystii łączy się z przystąpieniem do Komunii Świętej.
- Wie, czym jest błogosławieństwo.
- Zna niektóre tajemnice różańca świętego.
- Wymienia niektóre nabożeństwa i najważniejsze święta w roku liturgicznym.
- Zna pozdrowienia chrześcijańskie.
- Posiada ćwiczenia (zeszyt), w których są liczne braki.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- Zna wybrane modlitwy przewidziane w programie nauczania, powie je z pomocą nauczyciela.
- Poprawnie czyni znak krzyża.
- Wie, że Święty Brat Albert jest patronem roku.
- Wymienia z pomocą nauczyciela przykazania Dekalogu.
- Wymienia z pomocą nauczyciela przykazania kościelne
- Zna kilka gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań, modlitw występujących w czasie Mszy Świętej.
- Rozumie warunki przystępowania do sakramentu pokuty i pojednania.
- Wie, czym jest grzech człowieka i łaska uświęcająca.
- Opowiada o wydarzeniach Ostatniej Wieczerzy.
- Wie, że pełne uczestnictwo w Eucharystii łączy się z przystąpieniem do Komunii Świętej.
- Wie, czym jest błogosławieństwo.
- Zna niektóre tajemnice różańca świętego.
- Zna pozdrowienia chrześcijańskie.
- Posiada ćwiczenia (zeszyt), w których są liczne braki.

Na ocenę niedostateczną uczeń:

- Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.

Ad. 5. Przewidywane osiągnięcia uczniów

- Zna modlitwy: *Ojcze nasz, Zdrowaś Maryjo, Aniele Boży, Wieczny odpoczynek, Akt nadziei, Akt żalu, Akt wiary, Akt miłości, Dziesięć Przykazań, Przykazanie miłości, Warunki dobrej spowiedzi, Przykazania kościelne*.
- Wie, że patronem klasy trzeciej jest św. Brat Albert i wie, jak naśladować jego miłość do Jesusa i bliźnich.
- Wymienia i wyjaśnia przykazania Dekalogu i wie, że są one życiowymi drogowskazami.
- Zna i wyjaśnia przykazania kościelne
- Wie, jak właściwie zachować się na Mszy Świętej.
- Wymienia elementy obrzędów wstępnych Mszy Świętej
- Zna i rozumie znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań, modlitw występujących w czasie Mszy Świętej.
- Wymienia i wyjaśnia warunki przystępowania do sakramentu pokuty i pojednania.
- Wie, czym jest grzech człowieka i łaska uświęcająca.
- Zna strukturę liturgii słowa i wie jak należy owocnie słuchać słowa Bożego.
- Wymienia podstawowe dary przynoszone do ołtarza i wie o potrzebie ofiarowania siebie samego Bogu podczas procesji z darami.
- Opowiada o wydarzeniach Ostatniej Wieczerzy i wyjaśnia słowo „przeistoczenie".
- Wie, że Pan Jezus przemienia chleb w swoje Ciało, a wino w swoją Krew, jest obecny pod postacią Chleba i Wina.
- Wie, że pełne uczestnictwo w Eucharystii łączy się z przystąpieniem do Komunii Świętej
- Wyjaśnia, co to znaczy, że Jezus karmi nas swoim Ciałem.
- Wie, jak modlić się przed przyjęciem Komunii Świętej i dziękować i uwielbiać Jezusa Eucharystycznego.
- Wyjaśnia, czym jest błogosławieństwo.
- Wie, jak realizować posłanie Jezusa, dzielić się wiarą i dawać o Nim świadectwo.
- Zna i wymienia tajemnice różańca świętego.
- Wymienia nabożeństwa w roku liturgicznym: różańcowe, majowe, czerwcowe, droga krzyżowa, gorzkie żale.
- Wymienia najważniejsze święta w roku liturgicznym.
- Rozpoznaje znaki i symbole religijne: krzyż, różaniec, Pismo Święte.
- Zna i stosuje pozdrowienia chrześcijańskie.
- Poprawnie zachowuje się w kościele i w miejscach kultu.
- Bierze czynny udział w Eucharystii, świętowaniu niedzieli i uroczystościach religijnych.
- Z szacunkiem odnosi się do kapłanów, rodziców, nauczycieli, wychowawców.